

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-806/22-E

Název	Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova 842
Sídlo	Jiráskova 842, 538 03 Heřmanův Městec
E-mail	msjiraskova@tiscali.cz
IČ	70 946 345
Identifikátor	600 090 124
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Irma Celundová
Zřizovatel	město Heřmanův Městec
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 842, Heřmanův Městec
Termín inspekční činnosti	10. až 12. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova 842 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny.

Vzdělávání probíhá ve čtyřech věkově smíšených třídách podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Podej mi ruku a prozkoumáme celý svět*. Ke dni inspekce bylo ve škole zapsáno 100 dětí, z toho osm s odkladem povinné školní docházky a 37 v posledním ročníku před nástupem do základní školy. Začleněny jsou tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka ve své funkci působí sedmým rokem, splňuje zákonné předpoklady, uplatňuje aktivní způsob řízení. Většinu povinností spojených s organizací a vzdělávacím procesem má ve své kompetenci, nemá stanovenou zástupkyni. Na fungování školy se učitelky spolupodílejí konkrétními povinnostmi. Koncepce rozvoje školy, která je součástí školního vzdělávacího programu, vychází z reálných podmínek a je v souladu se záměry zřizovatele. Systém vytyčování cílů, průběžného vyhodnocování a autoevaluace na úrovni školy poskytuje zatím málo konkrétních informací a postupů k naplňování vize školy. Méně účelné je nastavení informačního systému řízení školy směrem k zákonným zástupcům dětí a pedagogům. Nejasná pravidla a kontrolní mechanismy, i v některých částech formálně vedená dokumentace (školní řád, vnitřní řád školní jídelny, školní vzdělávací program), zapřičiňují sníženou přehlednost a srozumitelnost informací (např. organizace plavání, výletů, omlouvání docházky dětí).

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a osm kvalifikovaných učitelek (s celkovými úvazky 7,3), s různě dlouhou pedagogickou praxí. Začínajícím učitelkám je poskytována podpora formou uvádějící učitelky, vzájemných hospitací a postupného zavádění do praxe. Kolektiv doplňuje jedna školní asistentka (dotace *Šablony III*) a tři asistentky pedagoga, které ve spolupráci s učitelkami zajišťují účinnou podporu dětem s potřebou podpůrných opatření. Překrývání služeb pedagogů je vhodně nastaveno na dobu pobytu venku, v menší míře však umožňuje souběžné působení dvou učitelek v čase hlavního vzdělávacího bloku, což omezuje uplatňování některých forem vzdělávání (např. kooperativní, věkově a individuálně zaměřené). K pedagogickému rozvoji školy přispívá odborná diskuze v rámci pedagogických rad, vyhodnocování výsledků pravidelné hospitační činnosti ředitelky i záměrné další vzdělávání pedagogů. Organizační informace jsou sdělovány na krátkých operativních poradách zpravidla jednou týdně, vhodný by byl jejich písemný záznam pro jednotné nastavení a zpětnou kontrolu.

Prostředí školy a materiálně technické podmínky jsou ve spolupráci se zřizovatelem průběžně zkvalitňovány (rekonstrukce spojovací chodby, nová víceúčelová místnost, výměna dveří a dětských botníků apod.). Estetické prostředí tříd a chodeb doplňují výrobky dětí i pedagogů. Všechny třídy disponují dostatečným množstvím hraček i pomůcek, které jsou účelně využívány k námětově bohaté vzdělávací nabídce. Funkční rozvržení tříd vyhovuje různorodým činnostem individuálním, skupinovým i pohybovým. Nábytek je uzpůsoben výškově odlišným potřebám dětí. Po celou dobu pobytu ve škole mají děti k dispozici nabídku nápojů, návyk doplňování tekutin je však třeba jim upomínat. Prostorná zahrada poskytuje dětem volný pohyb v přírodním terénu. Je vybavena herními prvky (skluzavky, pískoviště, houpadla aj.), přírodní část zahrady slouží k experimentování, praktickým i pěstitelským činnostem. Přínosná by byla obnova pískovišť a sprchoviště.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vzdělávacího procesu vychází z tematických bloků, které jsou vymezeny školním vzdělávacím programem. Vzdělávací nabídka rozpracovaná v týdenních plánech je propojena zejména tematicky, zřejmá ale není provázanost s dílčími cíli ze všech vzdělávacích oblastí. Hodnocení po ukončení tématu probíhá ve většině tříd spíše formálně, převážně bez konkrétních výstupů a informací o účelnosti vzdělávacího procesu (naplnění cílů, účinnost využitých metod, forem, konkrétní závěry pro další práci atd.).

Učitelky během vzdělávání uplatňovaly podporující pedagogický styl většinou postavený na vstřícné a partnerské komunikaci. Dávaly dětem jasné a srozumitelné pokyny, reagovaly na jejich přání a aktuální potřeby. Děti měly dostatečný prostor pro sdělování postřehů, vlastních nápadů a názorů.

Vzdělávání ve všech třídách probíhalo v pravidelném, klasickém režimu, navazovalo na zážitky dětí nebo vycházelo z jim blízkých situací, zvolené téma prolínalo celým dnem. Spontánní vyžití vytvářelo kvalitní předpoklady k upevňování kamarádských vztahů. Děti si samostatně volily činnosti podle svého zájmu, využívaly podnětné prostředí herny. K cílenému rozvoji a prohloubení vědomostí a dovedností dětí připravovaly učitelky didakticky zaměřenou nabídku, která byla pestrá a smysluplně materiálně podpořena. Její funkčnost významně ovlivňoval výběr metod a forem práce s ohledem na zvláštnosti věkově smíšeného kolektivu a předpoklady jednotlivců. Převažoval aktivizující způsob učení prostřednictvím individuální a skupinové práce s využitím manipulačních činností, přímého prožitku, experimentů nebo řešení problémových otázek a situací. Přesto se stávalo, že občas vlivem výraznějšího vedení učitelkou a nedostatečného rozlišení obsahu vzdělávací nabídky směrem k potřebám jednotlivců docházelo ke snižování efektivity naplňování stanovených záměrů, občas i k poklesu soustředění a zaujetí dětí. Příznivé by bylo ve větší míře zařazovat také kooperativní formy práce, které by napomáhaly propojení poznávacích a sociálních dovedností i rozvoji týmové spolupráce.

Ze zhlédnutých aktivit bylo zřejmé posilování jemné motoriky a grafomotoriky, paměti a logického uvažování, smyslového vnímání, dovedností předcházejících psaní a čtení, matematické, přírodovědné a polytechnické gramotnosti, v pracovních a výtvarných činnostech rovněž tvořivosti a fantazie. Cíle v oblasti rozvoje řečových a jazykových dovedností byly účelně naplňovány přirozeným způsobem v hrách a rozhovorech, zpěvem, rytmizací říkanek, poslechem příběhů a pohádek, rovněž systematickým začleňováním logopedických chvil. Do denního programu učitelky pravidelně zařazovaly pohybové hry, zdravotní cvičení i relaxaci. Část vzdělávání byla účelně provázána s pobytem venku, kde děti získávaly mnohé praktické zkušenosti, měly dostatek podnětů a příležitostí k vlastnímu objevování a prožitkovému učení i prostoru k rozvoji fyzické zdatnosti. Podporován byl rovněž kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí. Respektována byla individuální potřeba spánku a odpočinku, dětem v povinném předškolním vzdělávání jsou v této době nabízeny aktivity k cílenému rozvoji dovedností potřebných před nástupem do základní školy, případně jiné klidové činnosti (prohlížení knih, puzzle, omalovánky, volné kreslení apod.). Odpolední činnosti tematicky navazovaly a vhodně doplňovaly plánované cíle. V průběhu celého dne učitelky nenásilně posilovaly u dětí samostatnost v sebeobsluze, upevňování zdvořilostních a hygienických návyků, kulturu při stolování, uplatňování společně nastavených pravidel.

Hodnocení učitelkami působilo převážně pozitivně a zvyšovalo sebedůvěru dětí, méně ale probíhala konkrétní zpětná vazba směrem k případnému vzdělávacímu pokroku jednotlivců.

Zaznamenáno bylo zhodnocení realizovaných činností dětmi, pouze v některých třídách i vedení k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení s využitím pro děti poutavých a věku přiměřených technik.

S dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracovaly učitelky a asistentky pedagoga ve skupině všech dětí i jednotlivě, při plánování i realizaci činností zohledňovaly jejich individualitu a aktuální potřeby. Citlivý, empatický, zároveň odborný a profesionální přístup asistentek napomáhal k začleňování těchto dětí do třídního kolektivu i rozvoji jejich vzdělávacího potenciálu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání jsou sledovány formou záznamů pedagogické diagnostiky, která poskytuje základní poznatky o pokrocích jednotlivých dětí. Zjištěné informace se v různé míře promítají do plánování a přizpůsobení obsahu výuky.

Děti prokazovaly postupné osvojování základních schopností, poznatků a postojů. Projevovaly se přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností. Mezi sebou i s dospělými komunikovaly bez zábran, dodržovaly základní pravidla společenského chování a nastavená pravidla jednání. Přiměřeně věku a individuálním možnostem uměly vést rozhovor, sdělovat myšlenky, formulovat otázky i odpovědi reprodukovaly krátké texty, říkanky a písničky. Chovaly se k sobě přátelsky, starší ve volných hrách spolupracovaly, domlouvaly se na společném řešení, respektovaly se.

Přiměřené znalosti prokazovaly v oblasti světa lidí, techniky a přírody a ochrany životního prostředí. Starší děti chápaly časové pojmy, projevovaly prostorovou, číselnou a písemnou představivost, přiměřeně se soustředily na činnosti. Většina z nich se uměla podepsat hůlkovým písmem, určovaly hlásku na začátku slova, ovládaly koordinaci ruky i oka, měly upevněno správné držení tužky, řešily jednoduché problémové situace.

Děti byly schopny pracovat s výtvarnými pomůckami a materiálem, měly vytvořeny pracovní návyky, uplatňovaly představivost a fantazii. Zvládaly základní pohybové dovednosti, orientaci v prostoru, vědomě napodobily pohyb podle vzoru. Podporu pohybových dovedností posilují doplňkové aktivity starších dětí (kurzy plavání, lyžování a stolní tenis). Při jídle děti dodržovaly hygienické a společenské návyky, učitelky dbaly na správné držení příboru.

Příkladná podpora je věnována dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokroky těchto dětí jsou pravidelně evidovány a vyhodnocovány. Na základě zjištění dochází k vhodné úpravě vzdělávacích strategií. Součinnost učitelek, asistentek pedagoga a rodičů výrazně napomáhá k naplňování vzdělávacích potřeb těchto dětí. Dětem v posledním roce před vstupem do školy a dětem s odloženou školní docházkou je průběžně věnována podpora směřující k plynulému přechodu k základnímu vzdělávání.

Výsledky své práce děti prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i v obci (*Zpívání pod vánočním stromem*, vystoupení v Domě seniorů, *Martinská slavnost*, *Velikonoční jarmark* aj.). O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím nástěnek, vystavovaných výrobků dětí, při každodenním kontaktu s učitelkami i na plánovaných konzultačních schůzkách. Součástí spolupráce jsou různé akce, do kterých se rodiče aktivně zapojují (budování přírodní zahrady, *Rozloučení s předškoláky*, tematické tvoření rodičů a dětí apod.).

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně organizace vzdělávání – všechny třídy jsou věkově smíšené,
- záznamy pedagogické diagnostiky více vypovídají o průběhu rozvoje dětí,
- přetrvává nižší funkčnost evaluačního systému,
- ve spolupráci se zřizovatelem jsou průběžně zlepšovány materiální podmínky školy.

Silné stránky

- Estetické prostředí, podnětné materiální zázemí tříd a příjemná pracovní atmosféra ve třídách přispívají k naplňování vzdělávacích cílů,
- bohatá nabídka didakticky zaměřených aktivit podporuje přirozený zájem dětí o činnosti, vytváří dostatek konkrétních vzdělávacích příležitostí a podnětů,
- příkladná péče a vytváření podmínek pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší účinnost kontrolních, hodnoticích a informačních mechanismů v řízení školy,
- méně systematické plánování ze všech oblastí vzdělávání a sledování naplňování očekávaných výstupů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a hodnoticí činnost, přijímat účinná opatření, nastavit uvnitř i vně školy účelný informační systém,
- zaměřit pozornost na plánování vzdělávacího procesu v návaznosti na dílčí cíle ze všech oblastí vzdělávání, průběžně sledovat naplňování dílčích výstupů vzdělávání,
- neopomíjet při hodnocení vzdělávacího procesu účelnost zvolených cílů a uplatněných metod a forem práce, následně stanovit další bezprostředně využitelné postupy,
- častěji využívat kooperativní činnosti a aktivizační metody k podpoře spolupráce, rozvoji komunikativních dovedností, vlastnímu objevování i hodnocení práce,
- diferencovat důsledně aktivity vzhledem k možnostem a potřebám jednotlivců či věkovému složení dětského kolektivu, využívat výsledky pedagogické diagnostiky,
- poskytovat dětem v průběhu vzdělávání konkrétní zpětnou vazbu směrem k jejich práci a možnému rozvoji, vést je ve všech třídách k dovednosti sebehodnocení a vzájemného hodnocení, využívat k tomu různé formy a techniky,
- připomínat dětem pravidelné využívání nabídky nápojů a dodržování pitného režimu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 5. 2022
2. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 1. 2022
3. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídách mateřské školy ze dne 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Podej mi ruku a prozkoumáme celý svět* s platností od 1. 9. 2021, aktualizovaný ke 12. 5. 2022
5. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2021, aktualizovaný ke 12. 5. 2022
6. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
8. Školní matrika, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
9. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odkladem školní docházky, školní rok 2021/2022
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2021/2022
12. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
13. Přehled docházky, školní rok 2021/2022 (výběr)
14. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2021/2022
15. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-493/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková v. r.

Mgr. Lenka Kárská, školní inspektorka

Mgr. Lenka Kárská v. r.

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 23. 5. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Irma Celundová, ředitelka školy

Mgr. Irma Celundová v. r.

V Heřmanově Městci 23. 5. 2022